

sted eller andet erhvervslokale eller i særlige tilfælde hjælp til aflønning af vikar eller anden medhjælper, der er nødvendig for at opretholde pågældendes erhvervsvirksomhed eller bedrift under indkaldelsen, opmaganisering af møbler og betaling af renter af almindelige løbende gældsforpligtelser, optaget med rimeligt formål, f. eks. studielån.

Endvidere kan der ydes hjælp til afdrag på gæld, stiftet til erhvervelse af genstande til pågældendes husførelse eller til erhvervsmæssig brug. Derimod ydes der kun rent undtagelsesvis hjælp til betaling af præmier på livsforsikringspolicer.

Ved ordinære indkaldelser til den første uddannelse, der sker til normal tid, følger ministeriet den linie, at der kun kan ydes hjælp, når den værnepligtige har haft virkelig tvingende grunde til at påtage sig den forpligtelse, hvortil der søges om hjælp. I praksis bliver der navnlig tale om at yde hjælp, når den værnepligtige har været nødt til at indgå ægteskab på grund af hustruens graviditet. I disse tilfælde er der ydet hjælp til hustruens underhold og beklædning m. v., men med hensyn til at yde hjælp til afdrag på møbelgæld og lignende, har man derimod været særdeles tilbageholdende.

På baggrund af indførelsen af den 18 måneders tjenestetid blev der den 27. februar 1952 på forsvarsministeriets foranledning nedsat et udvalg af forsvarrets velfærdstjeneste (Folk og Værn) bl. a. med den opgave at overveje problemerne i forbindelse med forsorgslovens § 281 og den praksis, der er omtalt ovenfor. Dette udvalg har den 9. oktober 1953 afgivet en betænkning til forsvarsministeriet og har heri stillet en række forslag om ændringer i § 281 og i den hidtidige praksis.

Udvalgets forslag om ændringer i § 281 går navnlig ud på at åbne adgang for at yde hjælp i indtil 6 uger efter hjemsendelsen og for at yde hjælp til den værnepligtiges familie, selv om denne opholder sig i udlandet. Desuden stilles der forslag om at give bestemmelsen en sådan formulering, at den giver klart udtryk for de foran nævnte begrænsninger.

Udvalget har endvidere fremhævet, at de foran omtalte cirkulærer af 3. august 1945 og 22. marts 1946 bør erstattes med et nyt cirkulære, der giver et klart og udtømmende billede af loven og den gældende praksis, således at de værnepligtige får et pålideligt indtryk af, hvilken hjælp de kan vente at få. Udvalget foreslår desuden, at der gennem mere detaljerede retningslinier for hjælpens ydelse tilvejebringes en mere ensartet praktisering af ordningen i de forskellige kommuner end den, der finder sted i øjeblikket. Det tilsvarende afsnit i de

militære lærebøger foreslås samtidig ændret i overensstemmelse med det nye cirkulære.

Udvalget har endelig foreslået, at socialministeriets praksis ændres på en række punkter, hvoraf navnlig følgende kan nævnes:

a. Der bør i ganske særlige tilfælde være mulighed for at imødekomme anmodninger om hjælp til erhvervelse af lejlighed.

b. Der bør gives de sociale udvalg adgang til i særlige tilfælde under bestemte forudsætninger at yde en vis hjælp til fortsættelse af afbetalingskontrakter vedrørende indbo.

c. Udbetalingen af den halvårige beklædningshjælp bør gøres automatisk i tilfælde, hvor der i forvejen ydes hjælp i henhold til § 281.

d. Hustruer med små børn bør stilles frit med hensyn, om til de vil tage arbejde, eller om de foretrækker at blive hjemme for at passe børnene. Også i ægteskaber, hvor der ikke er børn, bør der kunne ydes hjælp til hustruen, f. eks. i tilfælde af sygdom, eller hvis hustruen ikke har normal tilknytning til arbejdsmarkedet.

e. Efter hidtidig praksis er der kun undtagelsesvis blevet ydet hjælp til hustruer, der har taget ophold hos forældre, svigerforældre eller andre slægtninge. Det foreslås, at hjælp ydes i almindelighed også i disse tilfælde.

f. Mathelever, som ikke tidligere har aftjent deres værnepligt, bør stilles som unge, der indkaldes, til sædvanlig aftjening af værnepligten og bør derfor anses for omfattet af § 281, så længe de betragtes som aftjenende værnepligt. Med hensyn til mathelever, der allerede har aftjent deres værnepligt, bør der træffes aftale mellem forsvarsministeriet og socialministeriet om, hvorvidt de bør henføres under § 281.

g. Udvalget har henstillet, at satserne for den normale underholdshjælp til hustruen og for beklædningshjælp i fremtiden reguleres noget hyppigere, såfremt der konstateres væsentlige udsving i prisniveauet.

Socialministeriet er for sit vedkommende indstillet på at følge disse forslag, og ministeriet agter derfor i forbindelse med gennemførelsen af den lovændring, hvorom forslag nu stilles, at udsende et nyt cirkulære i overensstemmelse med udvalgets forslag.

Efter de til socialministeriet indsendte foreløbige indberetninger anslås kommunernes samlede udgifter til hjælp i henhold til forsorgslovens § 281 i regnskabsåret 1952—53 til ca. 8,4 mill. kr. I regnskabsåret 1951—52 udgjorde udgifterne ca. 5,9 mill. kr. Heraf refunderer statskassen $\frac{4}{7}$, og den fælleskommunale udligningsfond $\frac{3}{10}$, medens op-